

דגשים לקראת זריעת כותנה עונת 2021 – מאת אריה בוסק

תודה לעופר גורן- שה"מ, ולמתניה צונץ ומיכל אקסלרוד- מועצת הכותנה.

כללי

10.3.2020- הוא מועד הזריעה המוקדם ביותר בו תופס כיסוי ביטוחי של הקני"ט לנזקים בנביטה.

טמפרטורת הסף לזריעה

טמפרטורת קרקע בשעה 08:00 בעומק 5 ס"מ המומלצות לתחילת הזריעה:
פימה 13-14 מ"צ
אקלה/מכלוא 14-15 מ"צ

רצוי להימנע מזריעה כאשר הטמפרטורות צפויות לרדת מתחת לסף הרצוי בחמשת הימים העוקבים לאחר הזריעה. בימים אלו רגישות הנבט לנזקי צינה גבוהה במיוחד.

מועדי זריעה מועדפים

פימה	15 למרץ	ועד	10 לאפריל.
אקלה/אקלפי	20 למרץ	ועד	15 לאפריל.

זנים

פימה- בזריעות השנה יובילו הזנים גולית-6 ו V-70.
אקלפי – הזן YD1432- ימשיך להיות הזן המסחרי המוביל.

עומד צמחים ושעור זריעה

עומד צמחים של 8-10 צמחים למטר שורה הינו אופטימלי.
בתנאים טובים לזריעה נסתפק ב- 10-11 זרעים למטר שורה.
כאשר תנאי הזריעה גבוליים: מצע זרעים חלקי, מליחות, רטיבות קרקע לא מספקת, טמפרטורות נמוכות וכו' כדאי להעלות את שעור הזרעים בזריעה לכדי 12-14 זרעים למטר שורה.

מזיקי קרקע

ניתן ליישם בפס הזריעה חומרי הדברה כנגד מזיקי קרקע. ישום החומרים הינו פשוט וזול וימנע פגיעה בעומד הצמחים כתוצאה מנזקי מזיקי קרקע.
כנגד מזיקי קרקע כמו: תולעי תיל/שחרוריות וצבתנים ניתן להסתפק בטלסטאר 75 סמ"ק ל- 1000 מטר שורה (לחומר אין רישוי למזיקי קרקע). כנגד זחלי האגרוטיס ישנו רישוי לתכשירים קורגן, טאקומי ואמפליגו.
ככלל, לפני יישום חומרי הדברה מומלץ להתייעץ עם מדריכי ההדברה.

הערת שוליים: מה זה כתום לעומת אדום וירוק?

השתמשתי במונח "כתום" לגבי נקודות שיופיעו בהמשך, כדי לציין המלצות לגביהן נמצאו סימני אזהרה בניסויים או בנתוח נתוני חלקות. המשמעות היא שמדובר באמירה עם תוקף, אבל ההסתברות לנכונותה היא כ 60% ומעלה, אך לא מדובר בודאות (אלה החיים, אתם יודעים...).

פימה - מקרופומינה ועוד

בשנה שעברה בהמלצות הזריעה נאמר: "זילוף בפס הזריעה והגמעה יעילה של החומר עמיסטר עשויים להפחית את התבססות המחלה בשורשים ומכאן את פוטנציאל פגיעת המחלה בגידולי" (המלצות לעונת 2020).

כתום-לאור ניתוח נתוני חלקות ונסויי שדה באזור הדרום עולה החשש שזילוף עמיסטר עשוי לפגוע ביבול הפימה, נדרשת זהירות. נראה שההסיגנום בטוח יותר. לידיעתכם, אין עדיין רישוי לצורת יישום זאת של תכשירים אלו, והרישוי בכותנה הוא רק ביישום בריסוס עלווה כנגד חלפת. לצורך קבלת החלטה על מינון ביישום תכשירים אלו יש להתייעץ עם אנשי חברות ההדברה והמדריכים.

עומק זריעה וזילוף

נזכיר שכשמדובר בזריעה ברטוב הכוונה שהזרע בעומק כזה שמעליו שכבת קרקע רטובה ב"עובי" של כ- 3 ס"מ. במקרים גבוליים ניתן להעזר בזילוף לפס הזריעה במינון של כ 100 ליטר/ד' (כ 1000 מ' שורה), פעולה זו חסכה במקרים רבים את הצורך בהשקיית הנבטה. בזריעה ביבש ניתן להסתפק בעומק זריעה של כ 2.5-3 ס"מ.

מספר נקודות לשלבי הגידול הראשוניים

גידול פימה, הרגישה ל"מקרופומינה", חשוב ביותר להימנע מעקה בשלבי הגידול הראשוניים. עקה כזו עלולה להעצים את הפגיעה מהמחלה.

כתום - נתוני 2020 מלמדים שהמקדימים בהשקיית הבצל פתחו מים בין 14-18 למאי, ונראה שבאו על שכרם.

כתום - כמו כן, עם ובלי קשר למחלה, סכום נתוני החלקות מצביע על הכיוונים הבאים, בהקשר לתחילת העונה:

א- היבול נמצא במתאם לגובה הצמח בשלב של 1 פרח למטר. הגובה המיטבי נע בין 85-90 ס"מ.

ב- היבול נמצא גבוה יותר ככל שמספר הטפולים נגד כנימות עלה והליוטיס גבוה יותר.

ג- היבול נמוך יותר ככל שמספר הטיפולים נגד זחל ורוד גבוה יותר.

דגשים לגבי קוטלי עשבים מונעי הצצה

כתום - "סטומפ" ומקביליו – מניתוח נתוני חלקות הפימה של עונת 2020, מסתמנת האפשרות שיישום החומר העלה את יבול הפימה (באקלפי לא נבדק בגלל מיעוט חלקות גידול), ההיפותיזה היא שהחומר, הפוגע בהסתעפות שורשי הכותנה קרוב לפני הקרקע, הקטין את חדירתת ופגיעתת המקרופומינה.

"רילקס" - חברת אגריקה הביאה לרשוי של החומר רילקס לשימוש בכותנה. ההמלצה בתווית מתייחסת ליישום מינון של 100 סמ"ק/ד' קדם זריעה או קדם הצצה, ראה הנחיות ודגשים בתווית החומר. קיימים חומרים מקבילים שלא קבלו רישוי. החומר הינו כלי נוסף וחשוב בארגז האמצעים כנגד העשבייה בכותנה. כך למשל התווית מדגישה את יעילותו כנגד ירבוז, אבוטילון ועוד עשבים רבים, ברמות

הדברה שונות. כמו תמיד, יש לקרוא בעיון את ההנחיות בתווית, לפעול בשיקול דעת וזהירות ולהתייעץ כשקיים ספק.

זריעה בדו גידול : מיין סטרים מומלץ יתכנו וריאציות

יישום כ- 10 יחידות חנקן באוריאה (כ 3-4 יחידות נדרשות לפרוק קש החיטה).
ריסוס סטומפ (ניתן ליישם את הכותגון כבר בשלב זה).
דיסוק כבד, פעמיים.
ארגז מחליק.
ריסוס כותגון ורייסר.
זריעה.
המטרה פעמיים כל אחת בת 40-50 מ"ק לדונם.
ובהמשך קלטור ופריסת טפטוף.

בחינת כדאיות גידול אקלפי בהשוואה לפימה, בכל משק לגופו

יחסי מחיר הסיבים בין הפימה לאקלפי. כיום לפימה יתרון של כ 24 אחוז.
כאשר בוחנים את יחסי המחיר במונחי 1 ק"ג כותנה גולמית, נזכור שבמרכיב הגרעינים, שמשקלו כ 20 % מכלל הפדיון, אין שוני מהותי בין הזנים, לכן הפרש המחיר בין הפימה לאקלפי ל 1 ק"ג גולמי, עומד כיום על כ 19 % .
בדרך כלל בגידול פימה קיימת עליה ברמת הוצאות הגידול בהשוואה לאקלפי, נניח כ 5 % , כך שהפער ברווח עומד על כ 15 % .

וכאן השאלה הספציפית לכל משק, מהם הפרשי היבול הגולמי לאורך שנים בין הזנים בכרב שחור.

ומעבר לחישובים, שיקולים נוספים :
לאורך השנים נמצא ששונות היבול והפדיון בפימה גבוהה בהשוואה לאקלפי.
מגדלים רבים בוחנים גם את הסיכוי לשינוי מחיר בשני הזנים בהמשך העונה. לגורם זה גם השפעה על מתי, ובאיזה היקף, לקבע את המחיר במכירה מוקדמת.
מוזמנים לעשות שעורי בית אצלכם בענף.

בברכת עונת כותנה מוצלחת, בכל הממדים